

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Кафедра біології рослин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕКОРАТИВНЕ САДІВНИЦТВО ТА ПАРКОЗНАВСТВО
для студентів

галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
освітній рівень «Бакалавр»
освітня програма «Ландшафтний дизайн та озеленення»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2022 /2023</u>
Семестр	<u>восьмий</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладач: доцент, кандидат біологічних наук В.А. Баданіна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Баданіна Владислава Аатоліївна, к.б.н., доцент кафедри біології рослин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри біології рослин

 (Наталія ТАРАН)
(підпис)

Протокол від «23» 05 2022 р за № 17

Схвалено науково - методичною комісією

ННЦ «Інститут біології та медицини»

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Протокол від «23» 06 2022 року за № 5

Голова науково-методичної комісії (Наталія СКРИПНИК)

«23» 06 2022 року

1. Мета дисципліни - теоретичні та практичні знання про асортимент деревних рослин придатних для декоративного садівництва, способи їх формування, технологію вирощування, створення штучних форм плодкових деревних декоративних рослин та догляд за ними у насадженнях.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування навчальних дисциплін «Декоративна дендрологія», «Озеленення населених місць», «Агротехніка зеленого будівництва», «Механізація садово-паркових об'єктів».

2. Вміння здійснювати догляд за зеленими насадженнями.

3. Володіння базовими навичками роботи із садово-парковими об'єктами.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Декоративне садівництво та паркознавство» є вибірковою навчальною дисципліною, яка формує теоретичні та практичні знання про асортимент плодкових дерев, кущів та ліан, придатних для декоративного садівництва, способи їх формування, технологію вирощування, створення штучних форм та догляд за ними у насадженнях.

4. Завдання (навчальні цілі):

Сформувати у здобувача освіти:

1. базові знання з декоративного садівництва та паркознавства;
2. уявлення про асортимент плодкових деревних рослин, придатних для стрижки;
3. уявлення про принципи планування та організації робіт зі створення, формування, вирощування штучних форм плодкових деревних декоративних рослин та догляду за ними у насадженнях;
4. уміння використовувати декоративні кості плодкових деревних рослин у декоративному садівництві та паркознавстві;
5. уміння формувати штучні форми з плодкових деревних рослин;
6. уміння проводити догляд за формовим плодковим садом.

Згідно вимог проекту Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (СЬОМИЙ рівень НРК України), галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальність 206 «Садово-паркове господарство») дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

інтегральної:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства, що передбачає застосування теорій і методів ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 02. Здатність планувати та керувати часом.

ЗК 07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 08. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення, розробляти та управляти виробничими проектами.

ЗК 10. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальних (фахових, предметних):

СК 01. Базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатація компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт і т. інше).

СК 02. Практичні навички з методів розмноження та вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, дизайн, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

СК 03. Уміння продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, дизайну, проектування, створення та експлуатації компонентів

рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

СК 04. Уміння застосовувати знання та розуміння процесів фізіології декоративних рослин, алелопатичних взаємовідносин і технології формування об'єктів садово-паркового господарства для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК 05. Уміння застосовувати знання екологічних і морфобіологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК 06. Навички оцінювання, інтерпретації та синтезу теоретичної інформації та практичних виробничих і дослідних даних у галузі садово-паркового господарства.

СК 07. Досягти необхідних стандартів знань та умінь із садово-паркового господарства, які надають можливість продовжити навчання на наступному циклі вищої освіти.

СК 11. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, зокрема сучасні досягнення у проектуванні, дизайні та формуванні об'єктів садово-паркового господарства.

СК 13. Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.

СК 14. Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоювати нові напрями, використовуючи здобуті знання у галузі садово-паркового господарства.

СК 15. Уміння застосовувати знання та навички для проведення робіт з обліку зелених насаджень, збереження та охорони біологічного різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищення їх екологічного потенціалу.

СК 17. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

5. Результати навчання за дисципліною.

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 – комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати			
1.1.	Базові знання з декоративного садівництва та паркознавства; асортимент плодових деревних рослин, придатних для стрижки.	Лекція, лабораторна робота, самостійна робота	Модульна контрольна робота, оцінювання виконання лабораторних завдань, оцінювання презентації	20
1.2.	Принципи планування та організації робіт зі створення, формування та вирощування штучних форм плодових деревних рослин.	Лекція, лабораторна робота, самостійна робота	Модульна контрольна робота, оцінювання виконання лабораторних завдань, оцінювання доповіді	20
	Вміти			
2.1.	Формувати штучні форми з плодових деревних рослин.	Лекція, лабораторна робота, самостійна робота	Оцінювання виконання лабораторних завдань	20
2.2.	Проводити оцінку стану і якості утримання об'єктів декоративного садівництва та паркознавства та здійснювати догляд за формовим плодовим садом.	Лекція, лабораторна робота, самостійна робота	Оцінювання виконання лабораторних завдань	20
	Комунікація			
3.1.	Представити результати наукового пошуку у формі доповідей з використанням сучасних технологій, коректно вести дискусію.	лабораторна робота, самостійна робота	Оцінювання виконання лабораторних завдань, оцінювання презентації, доповіді, усних відповідей / доповнень.	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результатив навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1
Програмні результати навчання (назва)					
ПР4. Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, селекції, мікроклонального розмноження, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, для підтримання їх декоративності, стійкості та стабільності за різних умов.	+	+	+		+
ПР6. Кваліфіковано організовувати промислові технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунтах.		+	+		
ПР7. Здійснювати організацію заходів із технології вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунтів та проєктувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних вимог.	+		+	+	+
ПР10. Ефективно планувати роботу, як самостійну, так і колективну, для отримання необхідних результатів у виробництві.		+			+
ПР11. Володіти здатністю навчати, контролювати та оцінювати професійні навички молодших колег.				+	+
ПР16. Знати основні вимоги чинного законодавства України щодо використання біологічних ресурсів. Користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері наукової та практичної діяльності.		+		+	
ПР17. Знати основні правила біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, основні підходи до оцінки ризиків за умов застосування новітніх регуляторів росту та систем захисту рослин, використання генно-модифікованих та інвазійних рослин.	+	+		+	

7. Схема формування оцінки.**7.1 Форми оцінювання студентів:****- семестрове оцінювання:**

1. Контрольна робота з теми 1: РН 1.1 - 20 балів/10 балів
2. Звіти лабораторних робіт з теми 1: РН 1.1; 2.1. - 20 балів/10 балів
3. Реферат з теми 1: РН 1.1; 3.1. - 10 балів/5 балів
4. Контрольна робота з теми 2: РН 1.2 - 20 балів/10 балів
5. Звіти лабораторних робіт з теми 2: РН 1.2; 2.2 — 20 балів/10 балів
6. Реферат з теми 2: РН 1.2; 3.1. - 10 балів/5 балів

- підсумкове оцінювання у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є відпрацювання всіх лабораторних робіт та представлення й захист презентації та доповіді. Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2. Організація оцінювання:

Модульні контрольні роботи 1 і 2 проводяться після завершення лекцій з розділів 1 і 2 відповідно. Оцінювання лабораторних завдань здійснюється по закінченні курсу лекцій. Оцінювання підготовлених презентацій / доповідей та їхнього захисту, усних відповідей / доповнень проводиться упродовж семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок

<i>Зараховано / Passed</i>	<i>60-100</i>
<i>Не зараховано / Fail</i>	<i>0-59</i>

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
	Розділ 1. Основи декоративного садівництва та паркознавства	8	14	24
1	Лекція 1. Предмет, завдання та історія розвитку декоративного садівництва. Декоративні якості плодкових деревних рослин, придатних для стрижки, та їх використання у зеленому будівництві.	2		
	Самостійна робота. Історія розвитку декоративного садівництва.			6
2	Лекція 2. Різноманіття форм плодкових дерев та ягідних кущів.	2		
	Формово-декоративний плодковий сад НБС ім. М.М. Гришка НАНУ.		6	
	Самостійна робота. Закладання плодового саду і догляд за насадженнями.			8
3	Лекція 3. Декоративний плодковий сад. Формовий сад. Догляд за формовим плодковим садом. Теоретичні основи стрижки плодкових рослин. Обрізка плодкових дерев та ягідних кущів.	2		
	Технологія вирощування садивного матеріалу стрижених плодкових форм на декоративних розсадниках.		4	
	Самостійна робота. Інструменти для формування рослин.			4
4	Лекція 4. Теоретичні основи обрізки шпилькових дерев та кущів.	2		
	Практика формування шпилькових дерев та кущів.		4	
	Самостійна робота. Світовий досвід використання плодкових культур у зеленому будівництві.			6
	Розділ 2. Основи формування декоративних деревних рослин	6	12	24
5	Лекція 5. Теоретичні основи формування плодкових дерев та ягідних кущів. Принципи формування різних типів крон плодкових рослин. Зміна форми деревних рослин.	2		
	Практика формування і обрізки плодкових дерев та ягідних кущів.		4	
	Самостійна робота. Типи крон плодкових рослин.			8
6	Лекція 6. Технологія та строки формування крон фруктових дерев. Кордон. Пальмета (двухярусна, навкісна). Площинна та сферична крона.	2		
	Практика формування крон фруктових дерев.		4	
	Самостійна робота. Оцінка стану і якості утримання формово-декоративного плодового саду.			10
7	Лекція 7. Технологія та строки формування витких плодкових рослин.	2		
	Практика формування витких плодкових рослин.		4	
	Самостійна робота. Розвиток та перспективи формового садівництва.			6

Загальний обсяг 90 год, в тому числі:

Лекцій -14 год.

Лабораторні заняття - 26 год.

Консультації -2 год.

Самостійна робота - 48 год

9. Рекомендована література:

Основні (Базові):

1. Косик О.І., Гуцаленко У.Ю. Топіарні сади в сучасній ландшафтній архітектурі. Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць. Садово-паркове мистецтво. К.: НАУ, 2021. Вип. 23. С. 135-140. doi: 10.18372/2415-8151.24.16301
2. Косик О.І. Основи Ландшафтної архітектури. / Косик О.І., Гнатюк Л.Р. Основи Ландшафтної архітектури. / Гнатюк Л.Р //– К.: Компринт, 2020. – 390 с.
3. Лаптев А. А. Справочникроботника зеленого строительства. / А. А. Лаптев, Б. А. Глазачев, А. А. Маяк. - Киев: Будівельник, 1984.- 152 с.
4. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. – К.: Науковий світ, 2001. – 299 с.
5. Власюк С. Г. Основи декоративного садівництва // Садівництво і виноградарство / С. Г. Власюк, А. О. Бондаренко. – К., 1990. – С. 351–365.
6. Декоративне садівництво // Овочівництво і плодівництво : підручник / О. Ю. Барабаш, О. М. Цизь, О. П. Леонтєв, В. Т. Гончар. – К., 2000. – С. 490– 501.
7. Власюк С. Г. Закладання плодового саду і догляд за насадженнями // Садівництво і виноградарство / С. Г. Власюк, А. О. Бондаренко. – К., 1990. – С. 118–202.
8. Типи крон та принципи їх формування // Садово-городні ділянки / В. А. Заєць [та ін.]. – Ужгород, 1993. – С. 72–82.
9. Шайтан И.М., Клименко С.В. Декоративный плодовой сад.- К.: Урожай,1993. – 194 с.

Додаткові:

1. Основи ландшафтної архітектури та дизайну: підручник / Н. Я. Крижановська, М. А. Вотінов, О. В. Смірнова. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 348 с.
2. Посібник майстра зеленого господарства.: Навч. посібник для учнів проф.- техн. навч. закладів. / Б. О. Глазачев, В. В. Пушкар. – К.: Техніка. - 1996. – 184 с.
3. Власюк С. Г. Морфологічна характеристика плодівих дерев // Садівництво і виноградарство / С. Г. Власюк, А. О. Бондаренко. – К., 1990. – С. 27–36.
4. Гапоненко Б. К. Загальні відомості про будову, ріст і плодоношення плодівих рослин // Ваш сад / Б. К. Гапоненко, М. Б. Гапоненко. – К., 1994. – С. 5– 29.
5. Артеменко М. М. Двох'ярусна пальмета // Ходімте в сад / М. М. Артеменко, Л. М. Латанська. – К., 1983. – С. 147–151.

10. Додаткові ресурси:

1. Декоративне садівництво [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр.показч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Біол. ф-т ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. Л. О. Коцун. – Луцьк, 2012. – 547 назв. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/119/1/dekor%20sad.pdf>
2. Асоціація ландшафтних архітекторів України <https://www.alau.org.ua/ua/>
3. Гільдія ландшафтних архітекторів України <http://glau.com.ua/>